

Насърчавайте се
помежду си и
се наридавайте
един друг.

I Солунци 5:11

РЕДАКЦИОННА

Има хора, които се впечатляват от музиката. Когато тя зазвучи, лицето им, погледът им, тялото им, всичко в тях се повлиява от нея. Не знам как става! Все се питам защо това не важи за всички хора. Аз например не мога да кажа, че се влияя толкова много от музиката. Повече ме впечатляват думите. Впечатлява ме начинът, по който хората ги използват, подредбата им, контекстът, в който са казани. Всичко!

Колкото повече се вслушвам около себе си, толкова повече се уверявам, че има пагубна реч и думи на надежда. Едните носят гнилото със себе си, а другите възвисяват поривите на душата и сърцето.

В този брой на *Зорница*, уважаеми читателю, ще намериш много думи на надежда и утеха. Думи на подвизи и героизъм. Думи, които със сигурност ще те накарат да се замислиш, като например: „пребъждане“, „глупост“, „лагер“, „приятелство“, „изненади“ и много други.

Но ако отгърнеш вестника, ще срещнеш и призивни думи, които ще те побудят да живееш в прослава на Бога чрез Господ Исус Христос. И именно в това е „добра“ *Зорница*! Да насърчава личната връзка с Бога в молитва и да насочва погледа към Спасителя Христос. Отгърни я!

п-р Станислав Алексиев

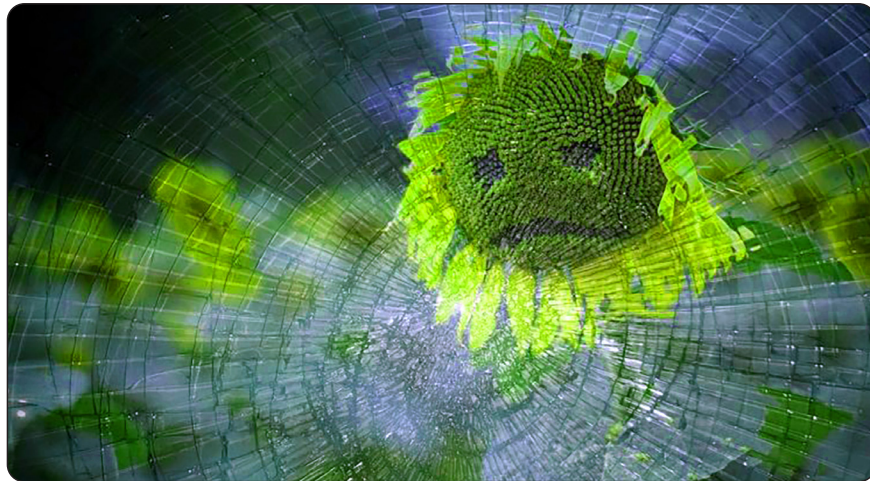
Никаква гнила дума

Владислав Райчинов

„Лембас, лембас и пак лембас...“

С тази фраза Самознай от романа *Властелинът на пръстените* отговаря със смесица от униние и сарказъм, когато неговият приятел Фродо го пита какво имат за ядене. Двамата бродят на важна мисия из нескончаема безлюдна пустош. Смъртни опасности ги дебнат отвсякъде сутрин, денем, нощем. А за прехрана разполагат единствено с чудодейните елфически питки *лембас* („превод“: *пътен хляб*), които иначе са напълно достатъчни да удовлетворяват глада при продължително пътешествие.

Измислената храна е плод на богатото въображение на писателя Джон Роналд Руел Толкин, но досадата на Самознай сякаш ни препраща към една друга, доста по-позната проява на недоволство срещу еднообразна суперхрана.

Около средата на XV век пр. Хр. подмладеното множество на израелтяните лагерува край планината Ор – точно по средата между залива Акаба и Мъртво море. Четири пълни десетилетия са изгубени в безсмислено скиталчество.

следва на 2 стр.

СВИДЕТЕЛСТВО

Най-добрата седмица от лятото

Йоана Стоянова

„Ще бъде най-добрата седмица от лятото ви“ – това ни увери един от говорителите на лагера, организиран това лято от *Young Life*. Макар лагерът да трая само пет дни (от 25 до 30 юли), ехото му и до днес не е отзвучало у мен.

Не съм от хората, които запълват лятната си програма с лагери. Затова бях на крачка да пропусна и този, но реших да отида. Оказа се, че съм взела едно от най-добрите си решения! Този лагер някак придаде на лятото ми пълнота. А това нямаше да се случи, ако самият лагер не притежаваше своя собствена пълнота. В моите очи, за да бъде такъв, един лагер трябва да покрие три важни критерия: да е забавен, да е поучителен и да донесе нови взаимоотношения.

Самото място се оказа важна предпоставка за приятното ни изкарване. Пампорово и най-вече хотел „Форест Нук“ ни предоставиха чудесни условия и топло гостоприемство.

Още с пристигането ни заля вълна от емоции. Бяхме посрещнати като дългоочакван подарък, а игрите започнаха още от паркинга. Началото беше впечатляващо, но дори не подозирахме колко много ни очаква! Всеки ден беше по своему различен, а изненадите следваха една след друга. И понеже денят беше прекалено кратък и недостатъчен, приключенията продължаваха и вечер. Заедно под звездите или събрани в зала, танцувайки и играейки, ние запечатвахме и си подарявахме нови и нови спомени.

следва на 10 стр.

ГЛАСЪТ НА АМВОНА

Пребъждане и святост

п-р Георги Тодоров

В нашия християнски живот често пъти молитвата се оказва слабо звено. Имаме нужда да се научим да се молим. Именно затова нашите събрания в сряда имат толкова голямо значение. Тогава можем да си напомним едни на други как да подобряваме молитвения си живот.

Тази вечер темата ни е „Пребъждане и святост“. Текстът ни се намира в Йоан 15:4, където Исус ни казва: „Пребъждайте в Мене и аз – във вас.“ Казано е толкова простичко, но ние, вярващите, често го пренебрегваме. Думата „пребъждам“ не се ползва сякаш вече в българския език. Тя говори за постоянство, за връзка.

следва на 4 стр.

Никаква гнила дума

Владу Райчинов

следва от 1 стр.

ВЪПРОСЪТ С БРОЖЕНИЕТО

Едно цяло поколение е отраснало в пустинни шатри, захранвано с небесна мана и предания за фантастичния „изход“ от египетско робство. Пътном са погребвали родителите си в пустинята, слушайки разказите им за техния прословут ропот след доклада на съгледвачите, принудил Бога да ги заточи по този начин:

„Деца ви ще скитат по пустинята четиридесет години и ще теглят поради вашите блудствания, докато бъдат изпоядени труповете ви в пустинята. Според броя на дните, през които съгледвахте земята – четиридесет дни – всеки ден за една година, четиридесет години ще теглите поради беззаконията си и ще познаете какво значи Аз да съм неблагоприятен.“

Числа 14:33-34

Трудно е днес да си представим подобно номадско ежедневие. Книгата Числа методично проследява преждията на избрания народ: преброяването в подножието на Синай; Божиите постановления преди отпътуването; преходът от Синай до Моав; изпращането на дванайсетте разузнавачи да огледат Обещаната земя; несекващите прояви на черногледство, мрънкане, разслоени очаквания и пагубно неверие. Поколенията постепенно се сменят, а в 20 глава разказвачът описва кончината на двама от ключовите им водачи: Мариам е погребана в пустинята Цин (в северозападната част на Синайския полуостров), а тялото на Аарон остава навръх планина Ор (която и до ден днешен носи неговото име: Джебел Неби Харун, „планината на пророк Аарон“).

Двайсет и първа глава започва с описание как израилската войска постига важна стратегическа победа над ханаанците. Усещането е оптимистично. Новото поколение на Израил изглежда сякаш си е научило урока. С посвещение и покорство те правят оброк пред Господа и Той им помага да си разчистят пътя към Обещаната земя. Очевидно предстоят освежителни времена. Малко по-нататък, в 26 глава, ще се направи ново преброяване на младото поколение водачи и левити; в 27 глава Исус Навин ще бъде посочен като наследник на Мойсей; а в 28-30 глави заповедите на Бога ще бъдат повторени и за ушите на подмладения Израил.

Ала преди това е необходимо да се реши веднъж и завинаги въпросът с подбуждането на брожения. Непосредствено след погребенията на Мариам и Аарон и веднага след победата над ханаанците новото поколение израилтяни неусетно усвояват навика на своите родители. Отново се появява гудене и недоволство – а този вид манталитет нанася толкова тежки щети на едно общество, че тук Бог решава да тегли чертата и веднъж завинаги да го изкорени изсред Своя народ.

Едва-що разорили ханаанските градове, израилтяните се отправят отново на дълъг път: от планината Ор към Червено море, с цел да избегнат негостоприемната земя Едом. И тогава сред тях за пореден път избуява познатото горчиво бърбене: „Народът излезе от търпение в душата си поради пътя. И народът говори против Бога и против Мойсей: Защо ни изведохте от Египет да измрем в пустинята? Тук няма нито хляб, нито вода и душата ни се отвращава от този никакъв хляб!“ (Числа 21:4-5).

Звучи ли ви познато? И с основание! Това е четиринайсетата проява на ропот в средите на Израил. Изразите са емфатични: „народът излезе от търпение в душата си“ и „душата ни се отвращава от този никакъв хляб“. Такова говорене е показателно за далеч по-дълбоки проблеми. Тук не става дума само за досада от пътуването или съклет от еднообразното пустинно меню. Неудовлетворението на хората е на друго ниво – до гъното на душата.

ЧЕТИРИНАЙСЕТ ПЪТИ ГРАЖДАНСКО НЕДОВОЛСТВО

А най-разочароващото е, че всичко това се случва сред едно поколение, което би трябвало вече отавна да е усвоило урока за гнилия корен на роптаенето. Техните предци са допусkali такъв вид оплаквания да вгорчава отношенията им с Бога не веднъж и два: още в Египет недоволстват от Мойсей, защото фараонът е засилил бремето им (Исх. 5:1-22); след освобождението мрънкат, че им било по-добре да работят за египтяните (14:1-12); след прекосяването на Червено море роптаят, че няма вода (15:24); два месеца и половина след Изхода ръмжат от глад някъде между Елим и Синай (16:1-4); в Рафидим отново надигат врява поради недостиг

на вода (17:1-4); после, докато Мойсей получава Божиите заповеди на Синай, те си мърморят един на друг: „Не знаем какво му стана“ и си отливат красив златен телец за поклонение, което довежда до загубата на цели 3000 души (32:1-28). Всичко това – само в книгата Изход.

Но нещата не спират дотук.

Следващата книга Числа продължава тягостното изброяване: след време мрънкат без особена причина и Бог им праща огън в краищата на стана (Чис. 11:1-3); междуременно разноплеменното множество сред тях нагнетява нещата и ги провокира да мечтаят за добрите стари времена на робството: „Помним рибата, която ядохме даром в Египет, краставиците и дините, и прера, и лука, и чесъна. Сега душата ни е изсъхнала. Нищо няма. Няма какво да гледаме освен тази манна!“ (11:4-6,33); в следващата глава Мариам и Аарон сумтят от ревност против брат си в Асирот (12:1-2,15); в Кадис след разузнавателната мисия изневиделица отново се зараждат масови брожения: „Да бяхме измрели в египетската земя или в тази пустиня да бяхме измрели!“, след което хората дори вдигат камъни да пребият Мойсей, Аарон, Халев и Исус Навин, а Бог разочаровано възкликва: „Изпитвахме Ме десет пъти досега!“ (14:1-4,13); скоро след това 250 предвождани от Корей песимисти скачат на въстание, скандирайки: „Стига ви толкова!“ (16:1-40); а когато Бог отстранява тези метежници, хиляди други надигат вой и така се стига до смъртта на 14 700 души (16:41-50).

Обърнете внимание, че в последните няколко примера става дума за вече подмладеното общество. Новото поколение явно не може така лесно да се отърси от капана на черногледството. В Числа 20 глава те мърморят за пореден път поради липсата на вода: „Да бяхме измрели и ние, когато братята ни измряха пред Господа! Защо ни изведохте в тази пустиня да измрем и ние, и добитъкът ни? Защо ни изведохте от Египет, за да ни доведете на това лошо място? Това не е място за сеене, нито за смокини, нито за лозя, нито за нарове, нито има вода за пиене!“ (20:1-5). Тук дори на Мойсей не му издържат нервите и вдига тоягата си срещу една скала, обезсърчен и озорчен от разлагащите душата роптания. А в следващата глава идва и кулминацията – цитираното по-горе *отвращение до гън душа* от „този никакъв хляб“.

>>

Вестник *Зорница* е издание с консервативен протестантско-евангелски характер. Списва се от редакционна колегия към **Българско евангелско дружество**.

По второстепенни доктринални въпроси редакцията допуска разнообразие от мнения. Становището на даден автор невинаги съвпада с това на редакционната колегия.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Данаил Игнатов, Тодор Велчев,
Емил Марков, Олег Константинов,
Радостин Марчев, Владу Райчинов,
Станислав Алексиев, Владимир Железов

ЗОРНИЦА

БЪЛГАРСКО ЕВАНГЕЛСКО ДРУЖЕСТВО

адрес: БЕД, ул. Солунска 49, София 1000 | email: vestnik.zornitsa@gmail.com | FB: vestnikzornitsa | web: zornitsa.bg | тел.: 0892 250 517

Зорница се нуждае от финансова подкрепа. Бъдете съработници на най-старото българско периодично издание!

Ще бъдем благодарни, ако обмислите с молитва да бъдете спомоществователи на изданието!

Българско евангелско дружество | IBAN: BG84 BPBI 7942 1021 9606 01 | BIC: BPBIBGSF

Редактор на броя: п-р Станислав Алексиев

Коректори: Ели Аврамова, Тодор Велчев

Предпечат: Владу Райчинов

Печат: *Прима принт ЕООД*

Каталожен номер за абонамент

към Български пощи: 312

ISSN: 0861-3826

ИЗПИТВАНЕ НА БОГА

Псалом 78 прави ретроспекция на онези размирици: „Със сърцето си изпитах Бога, като искаха ястия за лакомията си, и говориха против Бога: „Може ли Бог да приготви трапеза в пустинята?“ (18-19 ст.). А в друг псалом се прави мрачна съпоставка между тяхната лакомия и „мършавостта на душите“, която получават като последица (Пс. 106:14-15). А роптанието отново е оприличено на „изпитване на Бога“.

Дъхащото на мухъл и гнилоч говорене, срещу което векове по-късно апостол Павел ще предупреждава ранните християни (Ефес. 4:29-32; 5:4; Кол. 3:8,16; I Сол. 5:11; Тим 3:2-3), изглежда е някаква вродена, неразривна част от нашия си човешки манталитет. Ту ни било млякото горещо, ту пък... друго нещо.

Трудно е в Египет!

Трудно е извън Египет!

Непосилно е в пустинята!

Непосилно е в Обещаната земя!

Три пъти решават да убият Мойсей.

Три пъти оспорват авторитета му.

Три пъти негодуват за вода.

Три пъти недоволстват за храна.

Имат небесен хляб, а лелеят за земно месо.

Това гуднене сякаш край няма!

За да пресече взорчаващото говорене, този път Бог пуска между палатките им онези прословути змии, които ги хапят подмолно и ги принуждават да вдигнат поглед от меланхолията и черногледството и да се фокусират върху високата върлина с бронзовия символ на Божията добра грижа. Случката е добре позната, като усуканата около пръчка змия след време ще се смеси с близкоизточни митологии и ще се превърне в медицински знак, а векове по-късно в една среднощна дискусия самият Исус я споменава с цел да онагледят собственото Си издигане на жертвеното дърво, откъдето поколения страдалци и грешници ще черпят нов живот и надежда.

ГОРЧИВОТО ГОВОРЕНЕ

Тук обаче думата ми е за горчивото говорене. „Най-силните гюдюкания и освирквания се чуват от безплатните редове в залата“,

Израилтяните и огнените змии; худ. Филип де Вийр / източник: Wikipedia

нерадостно отбелязва писателят Крофт Пенц. Откъснати на повече от трийсет и пет века от онова пустинно роптаене на израилтяните, самите ние добре разпознаваме същата тенденция у себе си. Собственото ни сърце е мигновено готово да реагира с негативизъм, сарказъм и дори цинизъм при следващия язвителен коментар, който ни попадне във Фейсбук. Без да му мислим много, експедитивно даваме „ухилен емотикон“, нехайно кликваме „споделяне“ и самодоволно пускаме някой наш си хаплив коментар под публикацията. Отвътре ни идва, не е ли така? Трудно е да се сдържим.

Умеем да критикуваме! Ще посочим слабото звено във всяка идея. Ще съзрем черното петно във всяко достижение. Ще заподозрем задни мисли и в най-смислената кауза. Ще намерим маана и на... манната.

От изброените примери в книгите Изход

и Числа ясно личи, че е възможно дотолкова да свикнем с Божиите подаръци, че по някое време да ни дойде до гуша от тях. Долавяте ли го? Все повече сякаш умеем да се вторачваме в кусурите и несъвършенствата на битието ни, а ослепяваме за добрите, красивите, градивните неща. Мрънкането се превръща в част от нас. Вместо доволство – рекламации. Вместо благодарност – брожения. Вместо признателност – претенции.

Многократно съм се питал дали апостол Павел нарочно не е вмъкнал „наскърбяването“ на Божия Дух между няколкото стиха в края на Ефесяни 4 глава, където призовава да събличаме като стара греха и да изхвърляме прогнилото говорене, озорчението, яростта, гнева, викането, хуленето и злобното гърдорене (Ефес. 4:29-32). Дали пък мрънкането, броженията и черногледството в нашето мислене и вербално изразяване не е онази плесен, онази капка катран, която опорочава цялостното добро начинание на Бога у нас? Дали не би трябвало да е тъкмо обратното? Щом като сме били новородени във вярата, щом като сме получили вечна надежда и пълна сигурност, щом като сме вкусили от добротата, радостта и любовта на Божия Син, не би ли било логично и начинът ни на изразяване също да претърпи коренна реформа?

Цитираният по-горе Псалом 106 започва и завършва с водещото предназначение на нашия живот. „Алилуя. Славете Господа, защото е благ и защото Неговата милост трае довека. Кой може да изкаже великите дела на Господа или да разгласи цялото Негово хваление?“, пита в началото древният автор (1-2 ст.). И независимо от лъкатушещите пътеки на поклонниците псалмистът постепенно разработва отговора на собствения си въпрос, водейки ни към кулминацията в края: „Избави ни, Господи, Боже наш, и ни събери измежду народите, за да славословим Твоето свято име и да тържествуваме с Твоята хвала!“ (47 ст.).

Никаква гнила дума да не излиза повече от устата ни! А вместо това да даваме израз на онова, което е добро и което изгражда хората според потребностите им, така че да се принася благодат на всички слушащи. Дали не си заслужава да се здрависаме с едно „амин“ на този призив? ▢

АБОНАМЕНТНА КАМПАНИЯ '2023!

Скъпи читатели на вестник **Зорница**,

Настъпи времето за абонамент за новата 2023 година!

Преди всичко, от името на редакционната колегия на **Зорница** държим да изразим пред вас своята най-дълбока благодарност за проявеното доверие! Изминаващата 2022 година не бе никак лека за мнозина от нас. Усетихме го в най-различни отношения. Всеки от нас преминава през изпитания – а в значителна степен именно това бе причината и за забавянето на летните броеве от любимия ни вестник. Приемете извинения от името на редакционната колегия за тези закъснения, както и нашата признателност за широкото сърце, с което се свързвате с нас и изразявате подкрепата си! Искрено го оценяваме.

Понастоящем **Зорница** има около 900 абонати, а наред с това се разпространява в редица църкви и книжарници. Помогнете ни и през новата 2023 година не само да запазим абонатите си, но и дори да ги увеличим. Разчитаме на подкрепата на всеки един, който милее за вестника и намира духовен смисъл да помага било с разпространение, било с молитва, било с финансови дарения.

Благодарим на Бога за вас, скъпи приятели!

ГРУПОВ АБОНАМЕНТ

За групов целогодишен абонамент се свържете с редакцията на имейл **vestnik.zornitsa@gmail.com** или на телефон: **0892-250-517**.

Както и през предишни години, ние се осланяме на доброволци, които да получават вестника на посочен адрес и на свой ред да го разпространяват сред абонатите в църковната си общност. Цената на годишния абонамент отново е само **8 лева**.

ЛИЧЕН АБОНАМЕНТ

За личен абонамент се обвърнете към местния пощенски клон. Каталоген номер: № **312**.

- за 3 месеца ..... 2 лева
- за 6 месеца ..... 4 лева
- за 12 месеца ..... 8 лева

Пребъждане и святост

п-р Георги Тодоров

следва от 1 стр.

Да пребъдваш в нечие присъствие означава да бъдете приятели, да поддържате топла, жива и стабилна връзка.

Ако честно погледнем себе си, ще трябва да признаем, че през по-голяма част от деня ние всъщност не пребъдаме с Христос. Живеем си според нашите планове, желания, удобства – според онова, което ние очакваме или искаме. Но не се сещаме да се допитаме до Бога. Някой е казал: „Дяволът няма претенции какво точно правим. Той просто иска да го правим, без да търсим Христос, без да разговаряме с Него.“ Защо е така? Защото извън Христос сме слаби и податливи на грях.

Често пъти се подлъзваме да правим иначе обикновени, нормални, всекидневни неща – но без да призоваваме Христос. Това идва от желанието да си запазим своя комфорт. И от неохотата да вършим волята на Бога толкова често – особено ако Той иска да сторим нещо, което изпреварва моите и твоите планове и ни пречи да си свършим нещата. Нашият комфорт и Божието царство често са различни. Искане ни се да балансираме и с двете по малко. Но когато Исус иска да тръгнем в една посока, а на нас ни се иска да поемем в друга, често пъти избираме своя си път.

Не говоря за груби престъпления и грехове. Имам предвид по-скоро ежедневието ни комфорт – тоест онези неща, за които си мислим, че дори няма нужда да се допитваме до Бога. Ако съдя по себе си, тези неща са много!

„Пребъдайте в Мене“, казва Исус. Когато Той ни дава такива преки заповеди, е задължително да се посprem и да изпитаме себе си дали ги изпълняваме. А истината е, че част от нас неизменно се бунтува – особено когато става въпрос за молитвеното ни време. Някакъв глас все ни казва: „Хайде, давай по-накратко. Много дълго се молиш. Имаш работа. Защо си губиш времето?“ Точно когато трябва да пребъдаме в молитва, у нас се поражда недоволство, нетърпение, неудовлетворение.

Не искам да питам Бога дали да ходя за риба. Просто ще си отида. Не искам да питам Бога дали да ходя на кино. Просто ми се гледа този филм. Мога да ида, защо трябва да се допитвам? Нещо вътре в мен все казва: „Хайде, де. Чак пък толкова? Защо тъкмо сега?“

Нека да дам два библейски примера в тази насока. В Стария завет се разказва за пророк Илия. По онова време в Израил царува Ахав. Женен е за Езавел, която е служителка на Ваал. Сигурно е била красива жена. Съвсем видимо тя върти Ахав на пръста си. Също както по-рано Соломон се отклонява тъкмо от чужденките, за да служи на други божества, така и Ахав се подвежда по желанията на тази сидонка. По тяхно време много пророци на Бога са били избити. И Бог налага суша на целия Израил. В продължение на три години и половина настъпва ужасяващо бедствие.

Илия се укрива, понеже е казал на Ахав, че ще стане така. С времето нещата се усложняват: няма вода, няма жетва, няма

хляб... Пророците на Ваал имат картбланш от царската двойка Езавел и Ахав да правят каквото си искат. Един ден обаче Илия се появява и им предявява предизвикателство: „Аз ще направя жертва на Яхве, а вие – на Ваал. Нека да видим коя от двете жертви ще бъде приета.“ И тогава виждаме едно от най-забележителните чудеса в Библията. Илия сваля огън от ясното, безоблачно небе! И така, огънят изгаря и подготвената жертва, и водата около нея. Това чудо остава в историята.

Но ето я молитвата на Илия: „Господи, Боже Авраамов, Исааков и Израилев, нека стане известно днес, че Ти си Бог в Израил и аз – Твой слуга, и че според Твоето слово аз сторих всички тези неща. Послушай ме, Господи, послушай ме, за да познае този народ, че Ти, Господи, си Бог и че Ти си възвърнал сърцата им назад“ (III Царе 18:36-37). Доста кратка молитва – но напълно достатъчна, за да слезе огън от небето.

По-нататък, в 42-43 стихове виждаме как Илия се моли за гръжд. Изкачва се навръх планината, поставя глава между коленете си и призовава Бога да им даде вода. Седем пъти изпраща слугата си да провери задават ли се облачета. Седем пъти се моли! Забелязахте ли? Той успя да докара огън от небето с една съвсем кратка молитва – а сега се налага цели седем пъти да се моли за гръжд... Но на седмата най-сетне се появява дългоочакваното облаче.

Откъде е тази разлика? Мисля, че тук става дума за духовна дисциплина. В първия случай Илия трябва да докаже силата на Бога пред другите. А във втория се очаква да върне освежителни, напоителни времена за сънародниците си.

Същото би се отнасяло и за нас. Когато се обръщаме към света, за да изживим Божиата сила, тогава Бог действа по един начин. Много по-бързо се намесва. А когато се застъпваме за личния си комфорт, за нашите собствени освежителни времена, тогава Той очаква да пребъдаме в молитва. Тогава е времето за дългите часове застъпничество пред лицето Му. Илия ходатайства за народа си. Наложил се седем пъти да се свида

в молитва, за да се възстановят напоителните времена за този народ, който се беше отклонил от Бога толкова надалеч.

Ето сега още една история от Стария завет. Исус Навин е човекът, който въвежда Израилевия народ в Обещаната земя. Влизат по тържествен начин, прекосявайки на сухо спрялата река Йордан. А от другата страна ги чака първият град: Йерихон. Бог дава указания на Исус Навин: шест дена да обикалят тежките стени на крепостта, а на седмия да обиколят града седем пъти, да вдигнат шум с тръби и славословия. Така в шеста глава на едноименната книга виждаме резултата от всичко това. Стените на града падат!

Виждате обаче седма глава. Следващият град се казва Гай – малък и много по-слабо защитен град в сравнение с Йерихон. Те виждат, че градът е малък и решават, че щом са се справили с големия град, значи този съвсем няма да ги затрудни. Отиват при Исус Навин и му казват, че няма смисъл да се изпраща цялата войска (която по това време сигурно е към 60-70 хил. души). Първата им битка тук започва с пълен разгром на евреите. Дават жертви и се уплашват смъртно. „Какво става? Къде е Бог?“, се питат те.

Оказва се, че преди битката те са пропуснали нещо изключително важно. Не са се помолили. Не са се допитали до Бога как да постъпят. И тъй като не са се допитали, те не са разбрали, че има сериозен проблем, без чието разрешаване няма как да продължат напред. Оказва се, че някой изсред тях е взел за себе си нещо, което е било обречено на Бога. Поради тази причина Бог ги спира.

Исус Навин също е уплашен. Той пада по лице в молитва пред Бога. И получава конкретни напътствия как да оправи нещата. И наистина, когато Исус Навин взема мерки, веднага нещата тръгват по Божия ред.

Очевидно е грешен подходът, при който първо се допитваш до Бога, а после вършиш каквото сам прецениш. Често допускаме грешката да смятаме, че щом Бог веднъж ни е дал зелена светлина, значи занаят ще е все така. Забравяме, че след всеки завой, след всеки ъгъл, е важно

отново да се допитаме до Бога. След всяка нова стъпка е безкрайно важно да потърсим Неговата насока, Неговото напътствие. Бог иска да комуникира с нас – но ние все не можем да го проумеем. Бог иска да разговаря с нас! Също както вкъщи обичаме да общуваме, така и Бог иска да Му говорим. А ние го намираме за толкова трудно!

Той просто очаква да споделяме с Него, защото Той е жив, интересува се от нас и желае да чува нашия глас – дори когато е изказан само в мислите ни. Не че нашият небесен Баща не знае какво правим. Но когато общуваме с Него, се случва нещо важно. Да прочетем I Солунци 5:17: „Непрестанно се молете!“ Какво ли значи това? >>

>> Цял ден да съм на колене ли? Не, по-скоро означава непрестанно в своето съзнание, в ума си да общувам с Бога.

Да пребъдвам в Неговото присъствие. Ето това е пътят към светостта. Да питаш Бога за всяко нещо е знак за зрялост в светостта. Да се допитваш за всичко е

сигнал за наличие на вяра у нас. Вижте какво казва самият Исус за Себе си: „Това става, за да познае светът, че Аз обичам Отца и че както Ми е заповядал Отец, така правя (Йоан 14:31). По-рано в същото Евангелие Исус казва: „Когато издигнете Човешкия Син, тогава ще познаете, че съм Аз и че от

Себе Си нищо не върша, но каквото Ме е научил Отец, това говоря“ (Йоан 8:28). Ние често подминаваме тези думи, смятайки че те важат само за Исус. Въобразяваме си, че за нас се отнася някакъв друг режим на поведение и общуване с Бога.

Но Исус ни дава това изречение като пример. Ако Той постоянно общува с Отец и върши точно онова, което Отец Му казва, то и ние трябва да придобием такъв навик за себе си. Да се допитваме и да чакаме. Или просто да споделяме с Бога какво изпитваме или мислим. Търсете Божията воля – и ако сте достатъчно откровени пред Него, Той ще ви подкрепя в правилните пътища и ще поставя бариери пред неподходящите пътеки. Именно това постоянно общение с Бога е начинът да достигнем до святост. Така показваме вяра.

Научи се да разговаряш с Бога за всичко! Не пренебрегвай времето с Него.

Ето моята молитва: „Боже, научи ме всеки ден да споделям живота си с Теб! Научи ме да търся Твоята воля за всяко свое дело или слово. И ми придавай сили да я изпълнявам. Направи ме свят. Амин.“ ▢

Представяне на книгата *Опитай Бога*

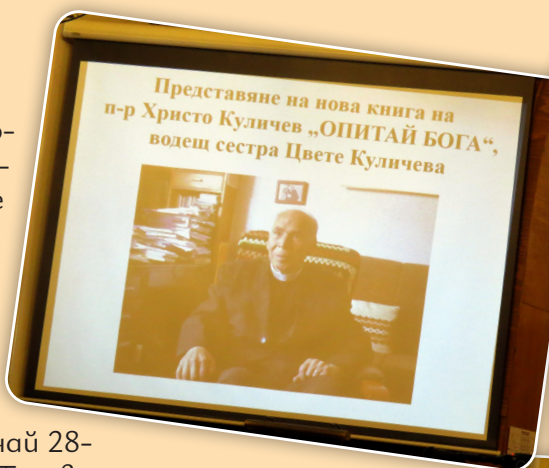
п-р Данаил Игнатов

На 18 септември 2022 г., на вечерно събрание в салона на Първа евангелска съборна църква в София беше представена книгата *Опитай Бога* на покойния п-р Христо Куличев.

След кратки встъпителни думи пастир Станислав Алексиев, който водеше събранието, прочете писмо на Христо Куличев до съпругата му Цвете, написано по случай 28-ата годишнина от сватбата им. Тогава им предстои за пръв път „да празнуват разделени“ поради присъдите, които му налага комунистическият режим.

Цвете Куличева сподели интересни моменти, свързани с написването на книгата. Внукут Христо Христов и студентът по право Иван Иванов прочетоха избрани откъси от нея. Присъстваха членове на евангелската общност и други гости и приятели на пастир Куличев. Историкът Момчил Методиев и журналистката Миролуба Бенатова споделиха свои впечатления от книгата и от срещите си с автора.

Всички присъстващи на вечерта получиха като подарък по един екземпляр от книгата *Опитай Бога* на п-р Христо Куличев, както и от книгата *Кога Бог не чува молитви* на Цвете Куличева, която, наред с лична кореспонденция, отразява поредица от статии на авторката на страниците на вестник *Зорница*. ▢

снимки: Данаил Игнатов

Библейски условия за брака на християните

Цвете Куличева

През последните месеци в Зорница разгледахме някои характерни съставки на християнския брак: принципа за отделянето от родителите; взаимността и привързването между съпрузите; какво означава двамата да станат „една плът“; как да наливат основите на духовното и душевното единство. А в този и следващите броеве на вестника насочваме вниманието си към темата за избора на подходящ съпътник в брака. Най-напред е от съществено значение да очертаем какви са библейските условия за това, бракът ни да бъде здравословен.

В законите, които Бог дава на Израил, се казва: „Когато Господ, твоят Бог, те въведе в земята, в която отиваш да я притежаваш, и изгони много народи пред тебе... племена, по-големи и по-силни от теб... да не сключваш договор с тях, нито да ги пожалиш; да не се жениш между тях и да не даваш дъщеря си на сина му, нито да вземаш неговата дъщеря за своя син“ (Вм. 7:1-3).

Причината Бог да даде тази заповед е „защото ще пречат на синовете ти да Ме следват, за да служат на други богове“ (4 ст.). По-рано Авраам, без да има Мойсеевия закон, забранява на своя слуга да търси чужденка за съпруга на сина му Исак. Вместо това го изпраща да доведе бъдещата съпруга от собствения му род (вж. Битие 24 гл.).

В Новия завет апостол Павел сравнява обвързването с невярващи хора със смесване на правда и неправда. Много категорично той заявява: „Не се впрягайте заедно с невярващите; защото какво общо имат правдата и беззаконието или какво общение има светлината с тъмнината? И какво съгласие има Христос с Велуал? Или какво съучастие има вярващият с невярващия?“ (II Кор. 6:14-15). А в първото си послание до същата църква той вече е написал: „Жената е вързана, докато е жив мъжът ѝ; но ако мъжът умре, свободна е да се омъжи за когото иска, само в Господа“ (I Кор. 7:39). С други думи, Библията има едно много важно условие: **вярващият човек трябва да встъпва в брак единствено с вярващ.**

Бог е установил **моногамията**, при която бракът се състои само от един мъж и една жена. Ето го второто важно условие за християнския брак. Не няколко жени с един мъж, нито няколко мъже с една жена. А ясно и категорично: **един мъж и една жена.**

Третото съществено условие е бракът да бъде **хетеросексуален**. Не мъж с мъж, нито жена с жена. Бог е създал мъжа и жената за интимна връзка помежду им в условията на семейството – и всеки друг модел е нарушение на Божия замисъл за брака. Библията недвусмислено осъжда всички други видове полови контакти: „Ако някой легне с мъж като с жена, и двамата са извършили гнусота; да бъдат умъртвени; кръвта им да бъде върху тях“ (Лев. 20:13) и също: „Неправедните няма да наследят Божието царство... Нито блудниците, нито идолопоклонниците, нито прелюбодейците, нито прелъстителите на юноши, нито хомосексуалистите, нито крадците, нито

Когато Господ, твоят Бог, те въведе в земята, в която отиваш да я притежаваш, и изгони много народи пред тебе: хетите, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и йевусейците – седем племена, по-големи и по-силни от теб, и когато Господ, твоят Бог, ги предаде на теб и ги поразиш, тогава ги унищожки, като на Бога обречени!

Да не сключваш договор с тях, нито да ги пожалиш! Да не се жениш между тях и да не даваш дъщеря си на сина му, нито да вземаш неговата дъщеря за своя син! Защото ще пречат на синовете ти да Ме следват, за да служат на други богове.

Второзаконие 7:1-4

сребролюбците, нито пияниците, нито хулителите, нито грабителите ще наследят Божието царство“ (I Кор. 6:9-10).

Такъв вид взаимоотношения Библията нарича „противоестествени“ и ги определя като „нечистота“, „обезчестяване на тялото“, „срамни страсти“, „неестествено явление“, „нечестие“: „Според страстите на сърцата им Бог ги предаде на нечистота, така че да се опозорят телата им между самите тях... Затова Бог ги предаде на срамни страсти, като и жените им измениха естествената употреба на тялото в противоестествена. Така и мъжете, като оставиха естественото сношение с женския пол, разпалиха се в страстта си един към друг, като вършеха безобразие мъже с мъже и приемаха в себе си заслуженото въздаяние за своето нечестие“ (Рим. 1:24-27).

Този порочен начин на мислене сега навлиза все по-широко в света. За тези неща вече се говори не като за нещо нередно, а като за съвсем естествени отношения. Обяснява се, че хората с хомосексуални влечения са устроени така генетично, че такава е тяхното естество. Но който отхвърля Божия замисъл за брака, отхвърля самия Творец.

Библията подчертава, че мъжът и жената са били създадени по Божия образ. Това означава, че те са подобни на Бога по дух, по ум, по емоции, по свободна воля.

Но по какво двамата се различават един от друг? Очевидно разликата е по пола им. Това е генетично заложено от Бога. И именно в това се състои Божият модел за брака. Бог е планирал семейството да се състои от един съпруг и една съпруга. Именно така Бог ги благославя.

Жените трябва да възпитават у себе си женственост, а мъжете – мъжественост. Не би следвало различията помежду им да се заличават, понеже именно чрез тях мъжът и жената се допълват според Божия план. Адам добре схваща идеята на Бога за единството на семейната двойка – и затова възкликва: „Тази вече е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарече жена, защото беше взета от мъжа“ (Бит. 2:23).

От друга страна, хомосексуалният подкопава най-важната цел, с която Бог е създал брака: раждането на деца. По този въпрос ние, християните, не само че не бива да си затваряме очите, но открито да се противопоставяме.

Няма място за срам и неудобство. Трябва да изясняваме ясна позиция, основана на Божието слово: че такъв вид интимност е грях и мерзост пред Бога; че Бог не е създал хора с такова естество; че авторът на този вид желания е Сатана.

Библията ни дава ефикасна рецепта за всички грехове – включително и сексуалните. Ако хората приемат Исус, самият Той ще им помага да намират освобождение от всички видове пороци. Въз основа на доверието ни в Христос ние можем да имаме пълна свобода от силата на греха – така че „грехът да не ни владее“ (Рим. 6:14). Бог ни превръща в нови създания: след като първо сме били „мъртви в греха“, след новорождението ние сме „живи за Бога“ (6:11). Ето тогава човек може да възкликне подобно на апостол Павел: „За всичко имам сила чрез Онзи, Който ме укрепява“ (Фил. 4:14).

Всичко това е възможно единствено когато отидем при Господ Исус Христос и Му позволим самият Той да преобразява и управлява живота ни. Милиони грешници по света вече са направили тази стъпка. ▢

(Следва.)

Любовта е красива

Емил Марков

Вдъхновението за това стихотворение идва от два източника.

Първият е Библията: „Любовта дълго търпи и е милостива, любовта не завижда, не търси своето, всичко премълчава, на всичко се надява, всичко търпи... Любовта никога не отпада“ (I Кор. 13:4-8).

Вторият е свързан с песента *Младостта си отива*, изпълнявана от Михаил Белчев. Наистина, младостта все някога си отива, но любовта е вечна и затова – винаги красива!

Така че, в духа на евангелската традиция, покрай една популярна мелодия, стихотворението може дори и да се пее. ▢

Любовта е красива и дори без слова,
лесно тя се открива – всички знаем това:
лъчезарна усмивка и искрящи очи,
той щастлив, тя щастливка – то по всичко личи!

Любовта ни изгаря и във пек, и във мраз.
Без остатък разтваря горделивото „Аз“.
Тя е винаги будна и във нощ, и във ден.
Тя е лесна и трудна, свобода е и плен.

А е тъй търпелива и добра любовта!
И каква милостива и смирена е тя!
И не се превъзнася – ех, макар да лети,
тихо злото понася, бърза тя да прости.

Любовта не завижда, не изригва със гняв,
не крещи, не обижда и е кротка по нрав.
Всичко тя премълчава и понася без глас.
Любовта се надява до последния час.

Служи предана, вярна – по-послушна от роб.
Все така благодарна, тя ще следва до гроб.
Любовта справедлива е сестра с мъдростта.
Много грешки покрива, жертва своето тя.

Любовта не отпада, устоява докрай.
А дори и да страда, само тя си го знай.
Ще върви в изнемога – докога, докъде?
Докато и при Бога най-накрай отведе!

Конференция за мир в Австрия

ОТ АРХИВА НА ЗОРНИЦА

Е. Б. Хескел¹ | Зорница, 7 септември 1922 г.

Преди три-четири месеца получих покана от Лондон да посетя конгрес, свикан от водителите на Движението за образуване един християнски интернационал, който щеше да се състои в град Сонтагберг, Австрия, на 7-14 август 1922 г.

Отзовах се на поканата и присъствах на конгреса. Всички делегати бяха около 140, родени в следните 22 страни: Австрия, Америка, Армения, Белгия, България, Великобритания, Германия, Дания, Индия, Италия, Китай, Норвегия, Полша, Русия, Украйна, Унгария, Финландия, Франция, Холандия, Чехия, Швейцария и Швеция. По число англосаксонците и германците (включително и австрийците) бяха почти равни, с по около 40 делегати. [...] Латинците имаха около 12 представители (четирима или петима от Франция), а великата славянска раса имаше само петима или шестима, от които двама българи. Болишинството от човечеството, от небелите раси, едвам се представляваха от двама индуси и един китаец. България беше едничката представена балканска държава.

Официалните езици на конгреса бяха немски и английски. Г-н Янко Тодоров от София държа хубава реч на есперанто, която се преведе на английски и на немски.

Мнозинството от делегатите бяха протестанти, но римокатолиците съставляваха силна група; имаше също и православни. Двамата индуси са „езичници“ с християнски дух – последователи на Ганди. Някои от евангелистите бяха крайни мистици, които искаха да разрешим най-сплетените икономически въпроси без разискване, само с химни и молитви. Други пък бяха

от крайния интелектуален тип. Но един и същ дух обладаваше всички евангелисти, католици и православни – духът на Исуса. Те бяха сплотени да ненавиждат омразата, да воюват срещу войната и да настояват, щото всеки въпрос, международен, индустриален, социален или какъвто-и-да-е, да се разреши в духа и според принципите на Христа, възложени в евангелията. [...]

В молитвените часове употребявахме два вида сборници от песни. В единия думите на всеки химн бяха напечатани на немски, английски и френски. В другия вид, приготвен за конгреси на Всесветския християнски студентски съюз, думите бяха на немски, английски, френски и китайски (новата азбука). [...]

Представителите на конгреса в Сонтагберг са хора, които са показали християнството си на дело. Някои от тях буквално „носят на тялото си белезите на Господа Исуса“. Уолтър Ейлз, сега кандидат на Работническата партия в английския парламент, е прекарал през войната две и половина години в седем тъмници, поради съпротивлението си на братоубийството. Пастир Ричард бил напъден от амвона си по същата причина, но сега проповядва на старото си паство в една конгрегационална [конгрегационална, б.р.] църква в Англия. Има разни видове „антимилитаристи“. Преди да науча уроците от последната война, аз лично мислех, че войната въобще не е хубава, а само някои войни са оправдателни: например войните, в които Америка е участвала! Но сега виждам, че войната в себе си е грях против Бога и изневеряване на Христа. Има българи

евангелисти, които подобно на мене са работили против войната, когато е нямало война, но не и във военно време. Не съм чул за никой евангелист в България, нито българин, нито американец, който да се е излагал на затвори, хулене и смърт за съпротивата си на това адско нещо, войната, както ония братя, които срещнах в Сонтагберг. [...]

Най-впечатлителната личност в конференцията бе г-р Хенри Хаджкин от Англия. Той е няколко сантиметра по-висок от покойния дядо Марш и пропорционално снажен – един великан по тяло, ум и душа. Скоро се е завърнал от двегодишна обиколка в Далечния изток, главно в Китай, където е посетил конгреса на Всесветския християнски студентски съюз и Народната християнска конференция на всичките евангелисти в Китай през миналия месец май. Статия в последния брой на списание *Мисиънъри Хералд*, която описва тази конференция, отдава успеха ѝ до голяма степен на чудесния начин, по който г-р Хаджкин водил молитвените часове. Влиянието му било една от главните причини да се предотврати разлив между консерваторите и либералите в конференцията. [...]

Един индус, г-н Мукерджи, ни разправяше за движението, водено от Ганди, за пасивна съпротива на Англия, а г-р Хаджкин ни увери, че това движение упражнява силно влияние върху Китай, Япония и Корея. [...] Няколко делегати изразиха жив интерес в това, което аз казах за трудовата повинност, като заместница на военната служба в България.

Много бих обичал всеки читател да беше имал привилегията да прекара седем дена на тази конференция с атмосфера на християнско братство и дейност. Много бих искал и нашите евангелски събори в България скоро да се обърнат в братски съвещания за прилагане Исусовите принципи в ежедневието на народа! ▢

¹ **Едуард Хаскел** е син на Хенри Хаскел, един от най-ранните мисионери в България, от 1863 до 1912 г. Според Уилям Хол, докато възрастният Хаскел е „консервативен, вежлив, със значителен умствен потенциал“, то синът е „по-невъздържан по природа и авангарден в своите обществени и богословски възгледи“. Вж. Уилям У. Хол, *Пуританите на Балканите* (Нов човек, 2008), 270 с. Б.р.

За глупостта

Откъс от книгата „Писма от затвора“

Дитрих Бонхьофер¹

Глупостта е по-опасен враг на доброто от злобата. Можете да протестираате срещу злобата, можете да я разобличите или да я предотвратите със сила. Злата умисъл винаги съдържа семената на собственото си унищожение, тъй като тя кара хората да се чувстват неудобно, ако не и по-зле. Срещу глупостта сме беззащитни. Нито протестите, нито силата са от полза срещу нея и също така тя никога не се поддава на доводите на разума. Ако фактите противоречат на личните предразсъдъци, не е необходимо да им се вярва, а ако са неоспорими, те просто могат да бъдат изтласкани настрана като изключения. Така глупакът, за разлика от злонамерения, е неизменно самодоволен. И често може да бъде опасен, защото не е нужно много, за да стане агресивен. Затова глупостта изисква много по-предпазливо отношение, отколкото злобата. В никакъв случай не бива да се опитваме отново да убеждаваме глупавия човек с доводи, защото това е безполезно и опасно.

За да подходим адекватно към глупостта, важно е да я разпознаем такава, каквато е. Сигурно е, че тя е по-скоро морален, отколкото интелектуален недостатък. Има хора с висок интелект, които са глупаци, и хора с нисък интелект, които са всичко друго, но не и глупаци – откритие, което правим с изненада в резултат на гадени обстоятелства. Впечатлението, което получаваме, е, че глупостта е по-скоро придобита, отколкото вродена; тя се придобива при определени обстоятелства, когато хората сами стават глупаци или позволяват на другите да ги правят на глупаци. Освен това наблюдаваме, че глупостта е по-рядко срещана при необщителните или самотните хора, отколкото при индивидите или групите, които са склонни или принудени към общителност. По-нататък установяваме, че глупостта е по-скоро социологически, отколкото психологически проблем. Тя е особена форма на въздействие на историческите обстоятелства върху хората, психологически страничен продукт на определени външни фактори. По-внимателното възглеждане би ни показало, че всяка насилствена революция, независимо дали е политическа или религиозна, предизвиква изблик на безумие у голяма част от човечеството. Всъщност това изглежда почти като закон на психологията и социологията. Властта на един човек се нуждае от глупостта на друг. Не става въпрос за това, че някои способности на хората, например интелектуалните, закръняват или биват унищожени. По-скоро демонстрацията на власт е

В най-мрачната глава от германската история, когато подстрекателни настроени тълпи хвърлят камъни във витрините на невинни собственици на магазини, а жени и деца са жестоко унижавани на открито, **Дитрих Бонхьофер**, млад лутерански пастир, започва да говори публично срещу жестокостите.

След като години наред се опитва да промени мисленето на хората, една вечер Бонхьофер се прибира вкъщи и собственият му баща трябва да му каже, че двамата мъже го чакат в стаята му, за да го отведат.

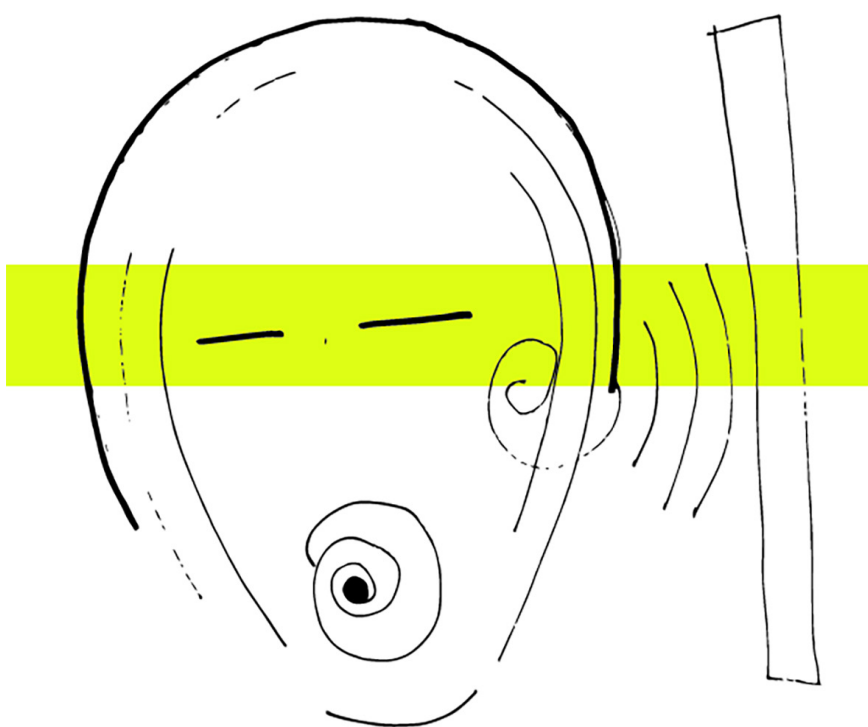
В затвора Бонхьофер започва да размишлява как неговата страна, родила толкова големи поети и мислители, се е превърнала в сбирщина от страхливци, мошеници и престъпници. Накрая стига до заключението, че коренът на проблема не е в злобата, а в глупостта.

толкова страшна, че лишава хората от независима преценка и те се отказват – повече или по-малко несъзнателно – от изработването на собствена оценка за новото положение на нещата. Глупакът често може да бъде упорит, но това не бива да ни заблуждава, че е независим. Някак си се усеща, особено в разговор

може да нанесе непоправими щети на човешкия облик.

И тъкмо в този момент разбираме, че глупакът не може да бъде спасен чрез образование. Това, от което се нуждае, е изкупление. Просто няма алтернатива. Дотогава няма никаква земна полза да се опитваме да го убеждаваме с рационални аргументи. При това положение на нещата можем добре да разберем защо е безполезно да се опитваш да установиш какво наистина „мислят хората“, а също защо този въпрос е тъй излишен за човека, който мисли и действа отговорно. Както се казва в Библията, „страхът от Господа е начало на мъдростта“ (Пр. 1:7). С други думи, единственият лек за глупостта е духовното изкупление, защото само то може да направи човека способен да живее отговорно пред Бога.

Но в тези размисли за човешката глупост има и зрънце утеха. Няма причина да мислим, че мнозинството от хората са глупаци при всякакви обстоятелства. Това, което има значение в дългосрочен план, е дали нашите управници се надяват да спечелят повече от глупостта на хората или от тяхната независима преценка и проникателност на ума. □

с него, че е невъзможно да разговаряме със самия човек, да говорим с него лично. Вместо това се сблъскваме с набор от лозунги, девизи и други подобни, които са придобили власт над него. Той е под проклятие и е заслепен, самата му човешка същност е принудена да прости-туира и бива експлоатирана. След като веднъж е предал волята си и се е превърнал в обикновен инструмент, то няма злини, до които глупакът да не може да стигне, като същевременно не е в състояние да разбере, че това е зло. Тук се крие опасността от дяволска злоупотреба спрямо човечеството, която

Послепис:

Обвинен в заговор срещу Адолф Хитлер, Дитрих Бонхьофер бива екзекутиран на разсъмване на 9 април 1945 г. в концентрационния лагер Флосенбург, едва две седмици преди американски войници да освободят лагера.

¹ Dietrich Bonhoeffer, *Prisoner for God, Letters and Papers from Prison* (The Macmillan Company, 1959), pp. 18-19. Превод, подбор и коментар: Александър Александров. Съвместна публикация със списание ХАРТА. Изображение: Духовно съляп = глупав (художник: Ваня Вълкова).

Грундвиг ратува за една преобразена Дания

Сто и петдесет години от смъртта му

Тодор Велчев

На 2 септември 1872 г. в Копенхаген умира **Николай Фредерик Северин Грундвиг**, епископ и спорна фигура в държавната Лутеранска църква. Датчаните осъзнават, че ги е напуснал един голям човек, който на дело се е превърнал в национална институция. Независимо дали са били съгласни с неговите становища или не, те трябвало да признаят, че личността му е променила трайно техния живот.

Изборът му е нелек, тъй като е поставен под постоянната заплаха от църковно наказание. През 1815 г. той оглавява училище, чиято дейност е насочена към освобождаване на църквата от държавен контрол. Така Николай Грундвиг става инициатор на образователна реформа в Дания, като издига и развива концепцията за народни училища, в които е широко застъпено самообразованието на юношите.

стихотворения, проповеди, призоваващи за завръщане към духа на Лутер, както и пламенни християнски химни, излезли в сборник със заглавие *Песенни творби за Датската църква*. Ето един куплет от негов химн:

*Ний Божий дом сме от камъни живи,
за Негова обител се вградихме;
с кръщение свято Той придоби ни
и чудно спасение наследихме.*

Институционалната църква не знае какво да прави с неудобната личност на Николай Грундвиг. Той е твърде популярен, за да бъде игнориран, но е твърде спорна фигура, за да му бъде поверен амвон. Така през 1839 г. е назначен за пастир в една болнична капела и остава такъв до края на живота си. В крайна сметка държавната църква ще му даде и епископски сан, без това обаче да включва правомощията на епископ!

Междувременно Николай Грундвиг спомага за мирното налагане на парламентарно управление в Дания. Член е на Конституционното събрание (1848 г.), което одобрява първата конституция на страната, регламентираща превръщането ѝ в конституционна монархия. Вдъхновява обновителното църковно движение, понякога наричано „грундвигизъм“, което бива пренесено и в други страни. Датските емигранти в Америка, възприели възгледите му, са били наричани „щастливите датчани“ и полагат основите на Американската евангелска лутеранска църква. В по-късните си години самият Грундвиг еволюира към едно съборно и сакраментално разбиране за църковния живот. ▢

Мемориалната църква „Грундвиг“ в Копенхаген; арх. П. Йенсен-Клинт
/ източник: archdaily.com

Портрет на Николай Грундвиг; худ. К. Йенсен
/ източник: Wikipedia

Николай се ражда през 1783 г. в семейството на енорийски свещеник. Получава строго религиозно възпитание, но майка му същевременно се отнася с голямо уважение към нордическите легенди и традиции. Дълго време, като юноша, а сетне като млад мъж, Николай Грундвиг преминава през лични борби дали да приеме християнската вяра. По онова време датското лутеранство е станало твърде рационалистично, а повечето църкви нямат истински духовен живот. Когато навършва 28 години, Николай най-сетне се справя с вътрешния си духовен конфликт и започва да помага на болнавия си баща в църковната работа, като се подготвя да стане свещенослужител.

Първата му проповед разбунва духовете на паството. В нея той пита: „Защо словото на Господа е изчезнало от Неговия дом?“ Държавната църква го наказва с порицание. В следствие на това Николай премисля още веднъж решението си да служи като пастир. Макар че изпитва известни колебания, той все пак решава да продължи на това поприще и бива ръкоположен на следващата година.

Грундвиг енергично настоява изучаването на датски език да получи предимство пред преподаването на латински. Есетата му на тази тема оказват мощно влияние върху общественото мнение, а неговите училища изиграват ключова роля за поддържане на духа на обновление сред лутераните в Дания през XIX век.

През 1826 г. Грундвиг е принуден да напусне своя амвон, със седемгодишна забрана за проповядване, след като отправя остри нападки срещу рационализма на Х. Клаусен, представител на либералното академично богословие и професор в университета на Копенхаген. Към този момент Грундвиг вече е добил широка известност с изследванията си на северната митология. В тях той изтъква, че поезията говори по-убедително на човека, отколкото прозата, и затова е най-доброто средство за предаване на духовни истини, които душата да усвоява. Макар че критикува Шелинг и други философи на века за възприетите от тях идеи на романтизма, самият той е същински романтик. Грундвиг превежда англосаксонска и нордическа литература и така запознава датското общество с нея. Сред най-известните му преводи се нареждат поемата Беовулф¹ и исландските саги. Пише и религиозни

¹ Англосаксонска епическа поема, написана между VIII и XI век, съдържаща митологични, фолклорни и исторически елементи. Б.пр.

Най-добрата седмица от лятото

Йоана Стоянова

следва от 1 стр.

Ръководителите влагаха забележително старание, но още повече ни впечатли това, че и те бяха част от забавата!

Едно важно за мен събитие се падна по време на лагера: *рожденият ми ден!* Мога да кажа, че това бе един от най-запомнящите се мои лични празници, защото го прекарах на невероятно място, с невероятни хора, по прекрасен начин!

Другият важен критерий за един пълноценен лагер, според мен, е поучението. То продължава да работи в сърцата ни дълго след края на събитието. Темите и историите бяха добре представени както за вярващите младежи, така и за онези, които все още са несигурни в своята вяра.

Лично видях въздействието, което имаха поученията върху едно момиче от нашата група. За нея вярата в Исус беше все още нещо ново и непознато, но през последната вечер от лагера тя сподели, че се чувства по-близо до Бога, разбира Неговата любов и отбеляза, че когато се прибере, ще започне да чете Библията.

и осъзнах, че не са сами в този сложен и труден свят. Това споделяне послужи за насърчение на всички ни.

Важна роля в духовната част изиграха и едни на пръв поглед обикновени двайсет минути, но за някои от нас те се оказаха ключови. Към края на последната вечер ни инструктираха да излезем на поляната на хотела за кратко, но без да разговаряме с никой – тоест всеки от лагерниците да остане насаме с Бога. И така всеки си хареса място под звездите и застана там тихо. Чувах се само шурците. Какъв е бил разговорът на всеки един с Бога не знаем, но всички се върнахме замислени, някои просълзени, а други с широки усмивки.

Ето, че стигаме и до взаимоотношението – третият критерий. Ненапразно ги оставих за най-накрая. За мен това е наистина важно условие, за да има пълнота, и смятам, че на този лагер всички го разбрахме. Не само създадохме приятелства с млади хора от цяла България и дори от Северна Македония, но и усетихме на дело любовта на доброволците, на организаторите и на водачите на малки групи. Тяхната радост и позитивизъм ни вдъхновиха да запазим тази топлина в сърцата си и да я отнесем вкъщи. Почувствахме се специални, оценени и обичани!

Нека да отбележа, че за пълноценното ни общуване през тези пет дни допринесе и фактът, че през целия лагер бяхме без нашите телефони и без всякаква техника.

Да, беше ни трудно, но само през първия половин час. След това дори забравихме за малките екрани, не изпитвахме нужда от тях и някои от нас дори не си ги искаха обратно, включително и аз. Това преживяване ни помогна да

си напомним, че не трябва да сме зависими от техниката, особено нашите телефони, защото ако не беше тяхната липса, нямаше да изживеем тези пет дена по толкова вълнуващ начин.

Благодарна съм за възможността да разкажа за тези незабравими пет дена. Благодаря и на всички хора, които направиха този лагер възможен. А особено много благодаря на Бога за възможността да бъда част от него! □

снимки: Оливия Венгети-Спар

Освен поученията, имахме възможност да се докоснем и до личните истории на четирима от доброволците. Много от нас разпознаха себе си в техните разкази

Летен лагер на Young Life '2022

България & Северна Македония

ЛЕТЕН ЛАГЕР

През лятото на 2022 г. **сдружение Young Life България** осъществи съвместен лагер между млади хора от Северна Македония и България. Участваха десетки ученици, а международният екип на доброволците включваше представители на Албания, Румъния, Полша, Съединените щати, Северна Македония, България и... Украйна.

На 10 стр. споделяме личното свидетелство за това събитие на 15-годишната **Йоана Стоянова** от Бургас.

Наименованието *Young Life* в превод от английски означава „младежки живот“. В България сдружението работи от 2008 г., като първоначално си сътрудничи с други мисици, а след официалната си регистрация през 2013 г. организира самостоятелни събития за юноши и девойки. В символ-веруюто на организацията е заложена ценността „да работи в подкрепа на български семейства чрез осигуряване на менторска грижа за млади хора в свободното им време“. Доброволците на *Young Life България* са посветени да отделят време, за „да изграждат приятелство с младежите, да споделят опита си, да вникват във вълненията им и да се стремят да помагат на всеки млад човек да разгръща възможностите си“. Те изхождат от убеждението, че именно библейските добродетели са необходимата основа, от която може да се помага на младежите да засилват своята устойчивост към негативни влияния и да вземат разумни решения в живота си.

Една от най-важните ценности на движението е основана върху т.нар. „благовестие на въплъщението“ – светоглед, според който всеки християнин свидетелства за своята вяра най-вече чрез личната си обхода във всекидневното, непринудените приятелства и близките взаимоотношения с околните хора.

Повече информация за сдружение *Young Life България* може да се намери на тяхната Интернет страница younglife.bg.

КАК ЗАПОЧВА YOUNG LIFE

През 1938 г. младежки ръководител на име Джим Рейбърн, който по това време следва в семинария в град Гейнсвил, щата Тексас, получава покана от своя пастир да разработи план как да представя Благовестието пред ученици от местната гимназия. Рейбърн се захваща да организира ежеседмичен младежки клуб с време за песни, игри, сценки и съвместно изследване на библейски текст.

След като се дипломира, заедно с още четирима свои състуденти Рейбърн поставя началото на движението *Young Life* в САЩ. Стремешът им е да показват пред младите хора, че вярата в Бога е вълнуващо приключение, с което животът на човека поема в напълно нова насока. През шейсетте и седемдесетте години мисиата се концентрира предимно върху ученици от предградийни училища, където учат деца от всякакви етноси и обществени прослойки. Днес на територията на САЩ *Young Life* развива над 700 различни видове мултикултурни служения.

Принципът на доброволческия труд е в сърцевината на ценностната система на *Young Life*. Оттам произлиза и дълбокото убеждение в силата на личното присъствие. Животът на младите хора може осезаемо и дълбоко да се формира от контактите със зрели християни, които споделят Божията любов и вдъхват на следващото поколение чувство за значимост, стойност и житейски смисъл.

Извън територията на САЩ сдружението започва дейност през петдесетте години на XX век. През следващите десетилетия международното служение на *Young Life* се разширява както по обхват, така и по многообразие на дейностите.

Днес служителите и доброволците работят в сто и шест държави по света. В Западна Европа *Young Life* има дейност почти във всяка държава, а в Централна и Източна Европа присъства в Полша, Чехия, Унгария, Румъния, Албания, Северна

Македония и България. По последни данни отпреди пандемията от *Covid-19* движението ежегодно успява да остави духовен отпечатък в живота на над два милиона младежи по лицето на земята.

КАКВО Е „БЛАГОВЕСТИЕТО НА ВЪПЛЪЩЕНИЕТО“

В Йоан 1:14 се казва: „Словото стана плът и обитаваше между нас, и ние видяхме славата Му.“ Какво означава да живеем на дело християнските си убеждения, така че в нашето ежедневие всеки да съзира присъствието на Христос? В основата на „благовестието на въплъщението“ стои простичката истина, че Бог желае да се разкрива пред света чрез Своите деца. Ролята ни е да изявяваме Божието присъствие с грижа, любов, внимание към хората наоколо – и то на тяхна територия, в тяхната среда, на тяхното работно или учебно място.

Именно това е направил за нас и Господ Исус. Служителите в *Young Life* се обединяват около убеждението, че всеки Христов последовател би следвало да е видимо, вярно и автентично въплъщение на Добрата вест. „Християните са хора, които са посветили живота си да спечелят правото да разказват най-великата история на света“, изтъква преди десетилетия основателят на движението Джим Рейбърн.

Водени от същата идейна ценност, доброволците в *Young Life* се стараят внимателно да следват ръководството на Светия Дух, позволявайки Му да въплъщава в тяхното поведение резултатите от спасителната вяра в Христос.

„Като новородени хора, ние сме Божие дело, което Бог е замислил за добри дела – подчертава служител на организацията на име Тери Макгонигол, цитирайки от Ефесяни 2:8-10. – Преди да ни изпрати да вършим добро, Бог извършва добро дело вътре в нас. Той ни избавя от греха, ала също така ни избавя и за доброто.“

Ветеран в пастирското поприще

Живот и служение на пастир Лука Мирчев

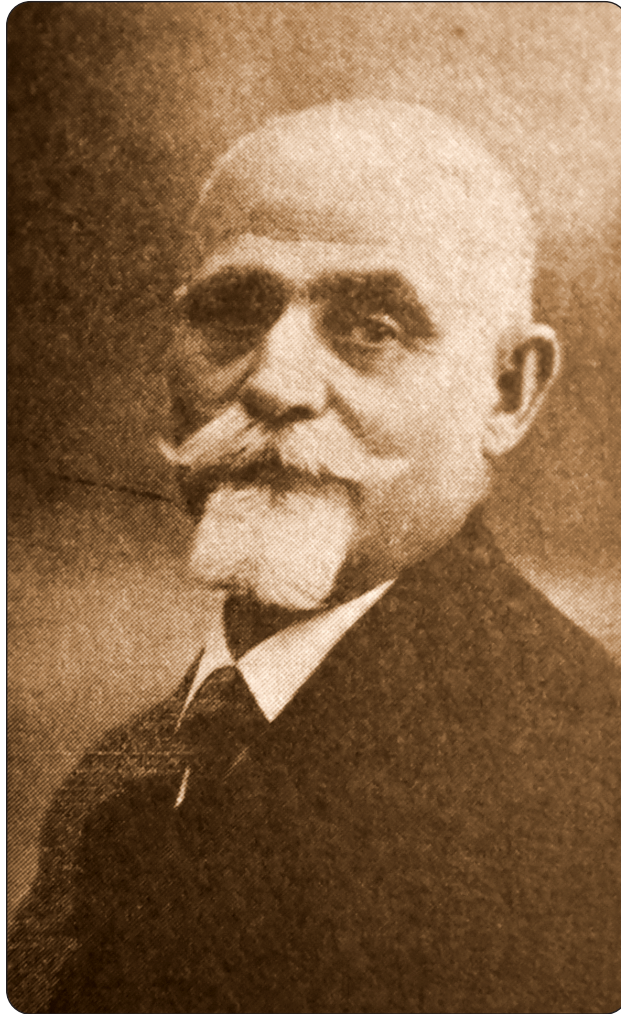
п-р Данаил Изнатов

П-р Лука Мирчев е роден в град Битоля (дн. Северна Македония) на 22 септември 1868 г. Той живее цели 92 години и е един от пастирите-ветерани.¹

Завършва Научно-богословското училище в Самоков и веднага се посвещава на проповедническа дейност. Служи в два периода като пастир в Панагюрище, веднъж от 1 август 1893 до 11 ноември 1896 г. и втори път от 15 август 1897 г. до 6 август 1903 г. На събора на 25-26 октомври 1894 г., на който евангелското общество в Панагюрище приема статут на самостоятелна църква, той е ръкоположен по тържествен начин като пастир. Освен това до 1930 г. е служил като титулярен пастир в Меричлери, Ямбол, Пазарджик, Асеновград и Поповица. От 3 август 1916 г. до края на същата година заема амвона в Битоля, а от началото на 1919 г. до 1 октомври 1921 г. работи в Солун, в отнетите от България територии според Ньойския договор. Служи там, където все още има малки български евангелски общества.

През Първата световна война е пленен и отведен във Франция, където прекарва известно време на остров Иф, известен от романа на Александър Дюма Граф Монте Кристо. Разказва за своите преживявания там с тъга и хумор.

Напуска служението си поради разстроено здраве и остава да живее най-напред в Меричлери, а след това, до края на живота си, в с. Поповица, където отново проповядва без уредено възнаграждение, когато здравето му позволява. Остава вдовец след смъртта на съпругата си, Гана Бякова. Поради бюрократични неуредици остава без пенсия, което означава да разчита на грижите на църквата и на дъщерите си от чужбина. Господ го призовава при Себе Си през 1960 г.

Фотография на пастир Лука Мирчев
/ източник: Вестители на истината

В архива на Евангелска църква (гр. Панагюрище) беше открит наскоро Протокол от 25-26 октомври 1894 г. за установяването ѝ като самостоятелна църква и за ръкополагането на Лука Мирчев в пастирски сан. Редът, по който това се извършва, е впечатляващ. Заслужава да се публикува и тук (за пръв път) извлечение-препис на част от документа:²

ПРОТОКОЛ на Събора за организиране на Панагюрското евангелско общество в отделна Църква и изпит на кандидата за пастир г-н Л. А. Мирчев.

След изпяването на една песен представи се пред събранието за одобрение програмата и редът за изпит и ръкополагане на кандидата за пастир. Ето програмата на изпита: Християнска опитност, изпитващи – пастир В. Петранов и г-н Вълко Маринов; Естествено богословие – Ив. С. Попов; Догматическо богословие – благоговейний Г. Д. Мариш; Святото писание – г-н В. Ив. Шопов; Омилетика – п-р П. Тодоров; Пастирско богословие – п-р Цв. Куманов и Църковна история – п-р Иван Я. Сечанов.

ПРОГРАМА ЗА РЪКОПОЛАГАНЕ

1. **Четене протокола**
секретар Ив. С. Попов
2. **Въведителна молитва**
проповедник Ив. С. Попов
3. **Прочитане от Словото Божие и песен**
г-н В. Ив. Шопов
4. **Слово**
пастир В. Петранов
5. **Ръкоположителна молитва**
благоговейний Г. Д. Мариш
6. **Реч към пастира**
пастир Павел Тодоров
7. **Десница на общение**
пастир Цв. Куманов
8. **Реч към стагото**
пастир Ив. Я. Сечанов
9. **Песен**
проповедник Ив. С. Попов
10. **Молитва**
пастир Цв. Куманов
11. **Благословение**
новият пастир Лука А. Мирчев

ЗАСЕДАНИЕ II Сряда, 26 октомври

След това, като се поканиха и делегатите на събора да се изправят заедно с другите членове, пастирят-председател извести пред събранието установлението на църквата и се пристъпи към ръкополагането на кандидата според гореизложената програма.

Настоящият протокол се състави в два еднообразни екземпляра, от които препис на единия се оставя в архива на църквата, а другият се дава на пастир Л. А. Мирчев.

гр. Панагюрище, 26.X.1894 г.
председател: пастир Цв. Куманов
секретар: проповедник Ив. С. Попов

П-р Лука Мирчев с п-р Димитър и Зорница Фурнаджиеви, п-р Цвятко и Невенка Багрянови, други пастири и вярващи, около 1930 г.

/ източник: семеен фотоархив

¹ Вж. Д. Фурнаджиев, Г. Попов, Т. Шопов, Вл. Тодоров-Хиндалов (състав. комитет); Христо Куличев, *Вестители на истината. История на евангелските църкви в България* (Българско библийско дружество, 1994), 265-266 с.

² През октомври 2022 г. предстои публикуването на *История на Евангелската църква в Панагюрище*, където ще бъде отразен и целият протокол от събитието.